

Türk Müziği ve Barış Manço Eserleri Çerçevesinde Değerler Eğitimi Üzerine Bir İçerik Analizi Çalışması

A Content Analysis Study on Values Education Within the Framework of Turkish Music and Barış Manço Works

Ali Korkut ULUDAĞ^{ORCID}

Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Erzurum, Türkiye

Atatürk University, Faculty of Kazım Karabekir Education, Erzurum, Turkey

ÖZ

Türk eğitim tarihinde II. Meşrutiyetin ilanıyla birlikte emareleri görülen, özellikle son yıllarda kendinden sıkça söz ettiren değerler eğitimi, hem Türk eğitim sisteminin hem de çeşitli öğretim programlarının yapılanma ihtiyacına karşı kültürel bir yol sunmaktadır. Türk toplumunun kültürünü, sanatını, örf, adet ve geleneklerini devam ettirebilmesi ve ileri kuşaklara taşıyabilme noktasında, değerler eğitimi güçlü bir potansiyele sahiptir. Bu gücün doğru yöntemlerle kullanılabilmesi için eğitim alanında yapılan değerler eğitimi içerikli araştırmaların çeşitlendirilmesi ve sistematik bir yapı içerisinde organize edilmesi gerekmektedir. Çünkü bilinçli toplumlar, hızla değişen yaşam koşullarına bağlı olarak eğitim politikalarını yenileme ihtiyacı duyarlar ve kendi kültürlerine göre biçimlenme amacı taşıyan eğitim arayışlarına yönelirler. Değerler eğitimi tam bu noktada, eğitimcilerin önemle üzerinde durduğu bir konu olarak göze çarpıyor. Mevcut konuyla ilgili olarak müzik eğitimcileri, kendi öğretmenlik programlarında yer alan hem teorik hem de uygulamalı dersleri değer eğitimi zemininde önemli bir çalışma fırsatına dönüştürme olanağına sahiptirler. Özellikle Türk müziği eserleri ve okul şarkılarının söz bölümlerini konu alan değerler eğitimi içerikli güncel araştırmalar, bu fırsatların değerlendirildiğini işaret etmektedir. Şunu da belirtmekte fayda var ki, Türkiye'de değerler eğitimi ve müzik eğitimi alanını ilişkilendiren çalışmaların yok denecek kadar az olması, alana yönelik önemli bir çalışma ihtiyacı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Barış Manço, Müzik, Türk Müziği, Değerler Eğitimi,

ABSTRACT

Values education, the signs of which have been seen in the history of Turkish education with the declaration of the Constitutional Monarchy II, and which has been frequently mentioned in recent years, offers a cultural way against the need for structuring both the Turkish education system and various teaching programs. Values education exhibits a strong potential in terms of maintaining the culture, art, customs, and traditions of Turkish society and carrying them to the next generations. In order to use this power with the right methods, researches on values education in the field of education should be diversified and organized in a systematic structure because conscious societies need to renew their education policies depending on rapidly changing living conditions and tend to seek education that aims to be shaped according to their own culture. At this point, values education stands out as a subject that educators emphasize. Music educators have the opportunity to turn both theoretical and practical courses in their teaching programs into an important study opportunity on the basis of values education. Current research on values education, especially on the lyrics of Turkish music pieces and school songs, indicates that these opportunities are being utilized. It is also worth noting that the fact that there are almost no studies linking values education, and music education in Turkey shows that there is a significant need for studies in this field.

Keywords: Barış Manço, Music, Turkish Music, Values Education

Geliş Tarihi/Received: 26.01.2023

Kabul Tarihi/Accepted: 15.04.2023

Yayın Tarihi/Publication Date: 26.05.2023

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:

Ali Korkut ULUDAĞ

E-mail: korkutuludag@atauni.edu.tr

Atıf: Uludağ, A. K. (2023). Türk Müziği ve Barış Manço Eserleri Çerçevesinde Değerler Eğitimi Üzerine Bir İçerik Analizi Çalışması. *Turcology Research*, 77, 268-276.

Cite this article as: Uludağ, A. K. (2023).

A Content Analysis Study on Values Education Within the Framework of Turkish Music and Barış Manço Works. *Turcology Research*, 77, 268-276.

Giriş

Her toplumun davranış biçimlerini ve eylemlerini tanımlayan kendi kuralları vardır. Bu durum, normlar ve değerlerden oluşan bir toplumun kendi kültürünün normatif bir boyutunu oluşturmaktadır (Zajda, 2009: xiii). Değerler kültürel boyutuyla, insanların dünyaya bakış açılarını, tutumlarını, davranışlarını ve algılarını hem geliştirme hem de değiştirme noktasında oldukça etkili bir yoldur (Ulusoy & Dilmaç, 2014: 5). 21. yüzyıl eğitim politikalarının en temel amaçlarından birisi öğrencilerin demokratik, evrensel ve ulusal değerlere kavuşmalarını sağlamaktır (Aslan, 2019: 498). Buna bağlı olarak, eğitimin diğer amaçlarından birisi de, kültürel değerlere sahip olan ve sorumluluk üstlenebilen bireyler yetiştirerek, toplum içerisinde her geçen gün hızla yayılan yozlaşma tehlikesine karşı güçlü bir direnç sağlayabilmektir. Türk toplumunda değerler konusunda ortaya çıkan bu yozlaşma süreci, özellikle şiddet gibi sosyal yaşamın her kademesini derinden yaralayan olumsuz davranışlarla birlikte bir ivme kazanmış, eğitim kurumlarını da zor durumda bırakmıştır (Kan, 2010: 139). Ortaya çıkan bu olumsuz durumlar karşısında, eğitim sisteminin temel bir yapı taşı olan değerler eğitiminin tüm boyutlarıyla yeniden ele alınması, değerlendirilmesi, yapılandırılması ve diğer öğretim programlarına da hızla entegre edilmesi gerekmektedir.

Kişisel gelişim için gerekli bir faktör olan değerler eğitimi, bir toplumun daha medeni bir boyuta ulaşabilmesi ve kültürel yeterlilik düzeylerini geliştirebilmesi açısından ahlaki standartları ön planda tutan bir eğitim sürecini içermektedir. Ahlaki değerlerin gelişimi, bireylerin kendilerini anlamalarına, başkaları için empati ve ilgi duymalarına ve sorumluluklarını yerine getirmelerine yardımcı olmaktadır (Tadege, 2022: 1). Değer kavramları aynı zamanda, belirli bir inanç sistemine, dürüstlük, hoşgörü ve cesur olmak gibi davranış tarzlarına, barış, hoşgörü ve eşitlik gibi varoluş durumlarına veya ahlaki bir yargıya atıfta bulunabilir (Leenders & Veugelers, 2006: xiv). Değerler birçok boyutuyla ele alınırken bazı noktalarının göz ardı edilmemesi gerekir. Tam bu noktada, değerlerin kültürden kültüre değişebileceği olgusunun yanı sıra aynı zamanda öznel olduklarını da anlamak önemlidir. Çünkü bir toplumda iyi kabul edilen bir değer, başka bir toplumda kötü olarak değerlendirilebilir (Zajda, 2009: xiii).

Değerler eğitimi, bütüncül eğitimin temel bir unsuru olmakla birlikte, öğrencilerin içselleştirdikleri kültürel değerleri ve kuralları da içine alır. Dahası, günlük yaşam içerisinde yer alan birçok faaliyet ve olaylar, bireylerin bütünsel gelişiminde aktif bir şekilde rol oynar. İşte bu noktada, değerler eğitimi devreye girmektedir. Buna bağlı olarak, öğrencilere vatan sevgisi, yurttaşlık ve ahlak gibi temel değerlerin öğretilmesi noktasında gündelik yaşam aktivitelerinin önemi mutlaka vurgulanmalıdır. Müziğin ve özellikle popüler müzik örneklerinin gündelik yaşam deneyimleri üzerindeki etkileri ve müziğin gündelik yaşamdaki işlevi (Çerezcioğlu, 2013: 159), değerler eğitimi sürecinde göz önünde bulundurulması gereken olgulardır. Çünkü hem kültürel hem de bir benlik kimliği olarak nitelendirilen müzik, bireyin günlük yaşamını şekillendirme ve düzenleme noktasında potansiyel bir güce sahiptir (Kumpasoğlu, 2022: 236). Karagözoğlu (2020) tarafından değer kavramları ve öğrencilerin dinledikleri popüler müzik şarkılarını inceleyen bir araştırma sonucu, bazı şarkıların dostluk, yardımlaşma ve sevgi gibi değerleri kapsadığını göstermiştir.

Bu araştırmanın amacı, değerler eğitimiyle ilişkili kavramların Türk Müziği eserleri ve Barış Manço şarkıları üzerindeki yansımalarını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda tespit edilen değerler eğitimi içerikli kavramların ve örnek olarak seçilen şarkıların, kendi kategorileri içerisinde birbirleriyle olan ilişkileri de analiz edilmiştir. Araştırmanın amacıyla ilişkili olarak aşağıda ki araştırma sorularına cevap aranmıştır.

1. Çocuk korolarının seslendirdiği ve değer kavramlarını yansıtan Türk Müziği şarkıları nelerdir?
2. Türk Müziği şarkılarında tespit edilen değer kavramları arasında ne gibi ilişkiler vardır?
3. Türk Müziği şarkılarında tespit edilen değer kavramları arasında ne gibi kesişimler vardır?
4. Barış Manço'ya ait değer kavramlarını yansıtan şarkılar nelerdir?
5. Barış Manço şarkılarında tespit edilen değer kavramları arasında ne gibi ilişkiler vardır?
6. Barış Manço şarkılarında tespit edilen değer kavramları arasında ne gibi kesişimler vardır?

Değer Kavramlarının Eğitim ve Müzik Eğitimi Alanına Yansımaları

Eğitim politikalarının neredeyse ülkenin birinci gündemi haline geldiği bir süreç olan II. Meşrutiyet dönemi, eğitim konusunda ortaya atılan yenilikçi fikirler açısından en zengin dönem olarak değerlendirilmektedir (Erkek, 2009: 14-94). Osmanlı'da siyasi hayatın ve fikir hareketlerinin çok canlı olduğu bir dönem olarak nitelendirilen II. Meşrutiyet döneminde (1908-1918), eğitim adına birçok yeniliğin yaşandığı görülmüştür. Eğitim alanında görülen en çarpıcı gelişmeler, yeni okulların açılması, rüştiyelerin ortaöğretimden ayrılarak ilköğretime dahil edilmesi, ortaöğretimde yabancı dil eğitimine önem verilmesi ve eski okulların önemli ölçüde islah edilmiş olması şeklinde dikkat çekmektedir (Şahin & Tokdemir, 2011: 852).

Müzik öğretiminde değer kavramlarını içeren okul şarkılarının kullanılması, öğrencilerin değerlere ilişkin farkındalık düzeylerini artırma noktasında etkili bir yoldur (Gülnihal ve ark., 2020: 21; Karagöz, 2013: 29). Buna bağlı olarak, şarkı ağırlıklı değerler eğitimi programının uygulanması sonucunda öğrencilerin sosyal ve öz düzenleme becerilerinde gelişme sağlanmaktadır (Topaç, 2021: 133).

Araştırmanın Yöntemi ve Deseni

Çocuk korolarının seslendirdiği Türk müziği eserleri ve Barış Manço şarkılarında yer alan değer kavramlarını belirlemeye yönelik gerçekleştirilen bu çalışma nitel bir araştırmadır. Nitel araştırmalarda; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama teknikleri kullanılarak, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir süreç izlenir (Yıldırım & Şimşek, 2008: 39). Araştırma içerisinde nitel araştırma tekniklerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi veya doküman incelemesi, araştırma içerisinde incelenen konuyla ilişkili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin hem analiz edilmesini hem de bu yolla nitel verilere ulaşılmasını sağlar (Karataş, 2015: 72).

Geçerlik/Güvenirlilik

Araştırmanın güvenilirliğini artırmak amacıyla kodlayıcılar arası uzlaşma değerleri hesaplanmıştır. Alanında uzman olan iki kodlayıcı, araştırma için seçilen Türk Müziği ve Barış Manço şarkılarını inceleyerek değer kavramlarına yönelik bir liste oluşturmuşlardır. Kodlayıcılar,

her şarkı için değer kavramını incelemesi yapmışlardır. Kodlayıcılar arası uzlaşma noktasında oluşabilecek yoğun farklılığın önüne geçebilmek ve her iki kodlayıcıya ait anlamların birbirine yakın olmasını sağlamak amacıyla bir kılavuz çizelge oluşturulmuştur. Bu kılavuz hazırlanırken, örnek bir kod çizelgesi düzenlenmesinden faydalanılmıştır. Bu kılavuz hazırlanırken, örnek bir kod çizelgesi düzenlenmesinden faydalanılmıştır. Mevcut araştırma için oluşturulan kod çizelgesi Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Kod Çizelgesi	
Kod	Vatanseverlik
Kod Tanımı	Türk Müziği ve Barış Manço şarkıları içerisinde vatanseverlik kavramının yer alıp almadığı
Tam Tanımı	Türk Müziği ve Barış Manço şarkıları üzerinde vatanseverlik veya buna benzer kavramların yer alması
Örnek Alıntılar	“Vatan, vatanımız, cennet vatan, yurdum, canım vatanım, vatan aşkı”
Kullanımı Zamanı	Türk Müziği ve Barış Manço şarkıları içerisinde gerçekten vatan kelimesinden ya da bir eş anlamlısından bahsedildiğinde
Kullanılması Gereken Zaman	Türk Müziği ve Barış Manço şarkıları içerisinde vatan kavramı hakkında bir kavrama makul bir şekilde rastlanmadığı zaman

Tablo 1’de bir kod çizelgesinin içeriğinde olması gereken kavramlar gösterilmiş, bu kavramlar; kodun adı, kısa ve tam bir tanımı, kod için belirlenecek kanıt türünü göstermeye yönelik bir ya da daha fazla örnek alıntı (Creswell, 2019), kullanım zamanı ve kullanılması gereken zaman başlıklarıyla sıralanmıştır. Bu kod çizelgesi, Guest, Bunce and Johnson’daki (2006) örnek bir kod çizelgesi düzenlemesi (Akt., Creswell, 2019) örnek alınarak düzenlenmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde değer kavramlarını farklı açılardan incelemek ve değerlendirmek amacıyla TRT Türk Sanat Müziği repertuarında yer alan 5 adet şarkının içerik analizlerine yer verilmiştir. Bu şarkıların genel olarak çocuk koroları tarafından seslendirildiği de tespit edilmiştir. Devamında ise aynı yöntemler ile Barış Manço’ya ait 7 adet şarkının içerik analizi yapılmıştır.

Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Birinci araştırma sorusunda, hem çocuk korolarının seslendirdiği hem de değer kavramlarını içeren beş tane Türk Müziği şarkısı tespit edilmiştir. Bu şarkıların sözleri aşağıda ki gibidir:

Örnek eser 1: “Türk Çocuğunun Şarkısı” Söz: Halil Soyluer, Beste: Yıldırım Gürses

İzmir benim, Van benim Şeref benim, şan benim / Kars, Erzurum, Erzincan Konya, Ardahan benim / Seneler kutlu bana aylar umutlu bana / Her an haykırıyorum Türk’üm ne mutlu bana / Cesaretim candadır şöretim dört yandadır / Benim bütün cevherim damarımdaki kandadır.

Örnek eser 2: “Her Yerde Gün Işıyor” Söz ve Beste: Alaeddin Yavaşca

Her yerde gün ışıyor gönül sevgi taşıyor / Donanmış çiçeklerle yeni yıl yaklaşıyor / Mutlulukla doluyuz yarının yolcusuyuz/ Barış özgürlük sunan yeni yıl yaklaşıyor / Vatanımız cennettir o bize emanettir / Gücümüze güç katan yeni yıl yaklaşıyor / Çocuklar sevinelim şarkılar söyleyelim / Bizi kucaklayacak yeni yıl yaklaşıyor.

Örnek eser 3: “Anaların Gözyaşlarıyla Yoğrulmuş (Ey Vatan)” Söz: Özlem Top Beste: Uğur Top

Anaların gözyaşıyla yoğrulmuş / Toprağına canım feda ey vatan / Dört bucağın dualarla korunmuş / Sevgi sana saygı sana ey vatan / Çiçeklerle bezelidir dağların / Efsanedir tılsımlı sevdaların / Dilindedir türküler ozanların / Canım feda ömrüm feda ey vatan / Uygurluğa kucak açar yolların / Sevgi sana sevgi sana ey vatan / Kilimlerin motif motif işlenir / Aşıkların birbirine seslenir / Güzelliğin şarkılarda dillenir / Canım feda ömrüm feda ey vatan.

Örnek eser 4: “Dünya Çocuk Bayramı” Söz ve Beste: Selahattin İçli

Egemenlik milletindir çocuklar / 23 Nisan sizindir çocuklar / İçte dışta barış olsun çocuklar / Dedi Atatürk dedi Atatürk / Amacımız dünya çocuk bayramı / Haydi gelin siz de gelin çocuklar / Avrupa Asya Amerika’dan / Avustralya Afrika’dan / Bize katılın bize katılın / İngiliz Fransız Japon İtalyan / Çinli Finli Macar Yunan / Eskimo İspanyol Alman / Bize Katılın Bize Katılın / Iraklı Mısırlı Tunuslu Faslı / Hintli Yemenli Pakistanlı / Zenci Rus Amerikalı / Bize Katılın Bize Katılın / Sevgiye barışa mutluluğa / Bir aydınlık dünyaya / Bize katılın bize katılın.

Örnek eser 5: “Nasrettin Hoca” Söz: Muharrem Kubat, Beste: Hüseyin Soysal

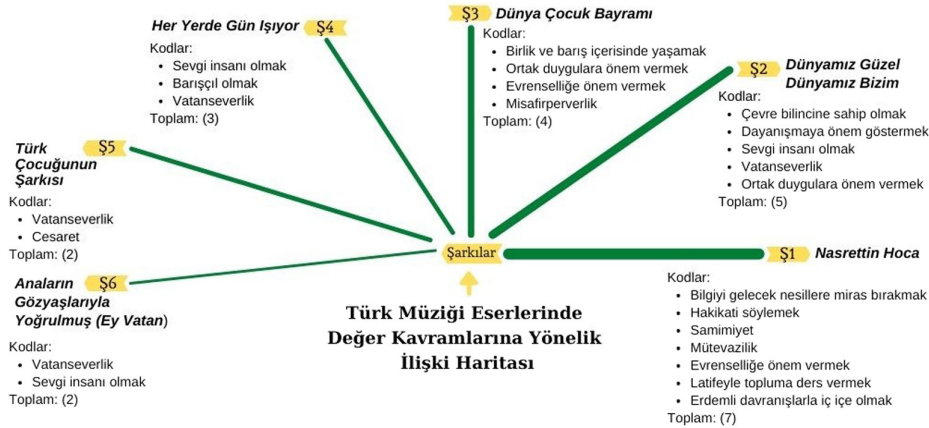
Güldürür dünyayı Nasrettin hoca / Akşehir’de açık durur türbesi / Güldürür dünyayı Nasrettin hoca / Güldürür dünyayı ha ha ha Nasrettin hoca / Hep yalın söylemiş herkes anlamış / Bilginler ders almış köylü dinlemiş / Denizler ses vermiş dağlar inlemiş / Binmiş eşeğine düşmüş yollara / Maya atmış yoğurt almış göllere / Destan olmuş sanki adı dillere.

Altıncı şarkı: “Dünyamız Güzel Dünyamız Bizim” Söz: Muharrem Kubat, Beste: Söz ve Beste: Özgen Gürbüz

Dünyamız güzel dünyamız bizim haydi gelin çocuklar / Kirletmeden hep birlikte koruyalım onu dostlar / Ormandaki ağaçlar kırlardaki çiçekler / Denizdeki balıklar bizden hep sevgi bekler / Türkiye’imiz güzel Türkiye’imiz bizim haydi gelin çocuklar / Kirletmeden hep birlikte koruyalım onu çocuklar.

İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

İkinci araştırma sorusunda, Türk Müziği şarkılarında tespit edilen değer kavramları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bu ilişkiler Şekil 1’de gösterilmiştir.

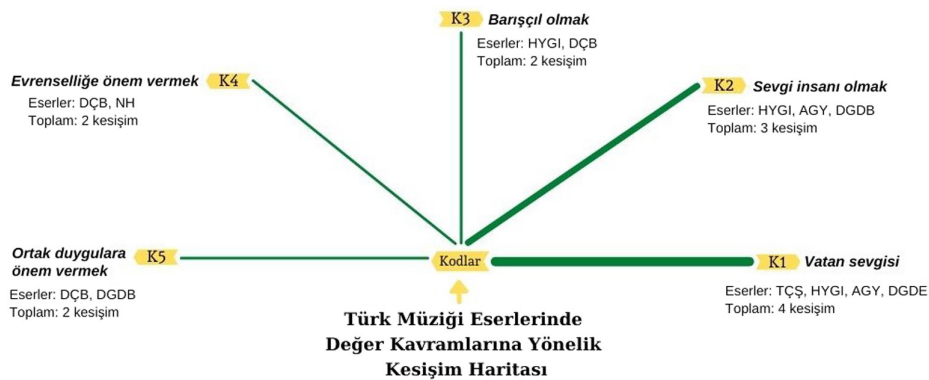

Şekil 1.
Türk Müziği Eserlerinde Değer Kavramlarına Yönelik İlişki Haritası.

Şekil 1 incelendiği zaman en fazla değer kavramlarının “Nasrettin Hoca?” adlı Türk müziği çocuk şarkısı (Ş1) üzerinde dağılım gösterdiği görülmektedir. Nasrettin hocanın nüktedan, tatlı dilli, bilge ve insancıl kişiliğinin “Nasrettin Hoca” hoca adlı esere yansıtıldığı ortaya çıkan değer kavramlarından anlaşılabilir. Ayrıca en az değer kavramı dağılımı ise eşit bir toplam sayı ile Ş5’de yer alan “Türk Çocuğunun Şarkısı” ve Ş6’da yer alan “Anaların Gözyaşlarıyla Yoğrulmuş (Ey Vatan)” adlı şarkılar üzerinde yaşanmıştır. Bu iki şarkı içerisinde “vatanseverlik” ve “cesaret” değer kavramlarının aynı olduğu görülmektedir. Bu iki değer kavramı, Ş4’de yer alan “Her Yerde Gün Işıyor” adlı şarkıya da yansımıştır. Bu şarkılarda kullanılan vatansızlık değer kavramı, “Dünyamız Güzel Dünyamız Bizim” adlı şarkı içerisinde de kullanılmıştır. Bu şarkının içerisinde farklı değer kavramlarının kullanıldığı görülmekle birlikte vatansızlık kavramının Ş5 ve Ş6 kodlarından daha farklı bir yönü ile kullanıldığı görülmektedir. Ş2’de kullanılan vatansızlık kavramının çevre bilinci, dayanışma, sevgi ve ortak duygular gibi kavramlarla ilişkili olduğunu göstermektedir.

Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Üçüncü araştırma sorusunda, Türk Müziği şarkılarında tespit edilen değer kavramları arasındaki kesişimler incelenmiştir. Bu kesişimler Şekil 2’de gösterilmiştir.

Şekil 2.
Türk Müziği Eserlerinde Değer Kavramlarına Yönelik Kesişim Haritası.

Şekil 2’ye göre en fazla şarkı kesişimi K1 ve K2 kodlarında yer alan değer kavramları arasında yaşanmıştır. Türk Müziği şarkılarında “vatan sevgisi” değer kavramının dört farklı şarkıya; “sevgi insanı olmak” değer kavramının ise üç farklı şarkıya yansıdığı görülmektedir. Dünya Çocuk Bayramı adlı şarkı içerisinde K3 (barışçıl olmak), K4 (evrenselliğe önem vermek) ve K5 (ortak duygulara önem vermek) adlı değer kavramları kesişmiştir. Benzer şekilde, iki şarkı içerisinde de üç farklı değer kavramının kesişimi gerçekleşmiştir. Bunlar, “Her Yerde Gün Işıyor” ve “Dünyamız Güzel Dünyamız Bizim” adlı şarkılardır. Her Yerde Gün Işıyor adlı şarkı içerisinde K1 (vatan sevgisi), K2 (sevgi insanı olmak) ve K3 (Barışçıl olmak) değer kavramları kesişim halindedir. “Dünyamız Güzel Dünyamız Bizim” adlı şarkı içerisinde ise K1 ve K2 ile birlikte bir önceki şarkıdan farklı olarak K5 (ortak duygulara önem vermek) kodunun kesişim halinde olduğu görülmektedir. Şekil 2, bir bütün olarak ele alındığı zaman “Nasrettin Hoca” adlı şarkının sadece tek bir kod ile K4 (evrenselliğe önem vermek) kesiştiği anlaşılmaktadır. Diğer değer kavramları içerisinde “Nasrettin Hoca” adlı şarkıya rastlanmamıştır. Bu bulguya karşılık bir önceki Şekil 1 incelendiği zaman en fazla değer kavramı “Nasrettin Hoca” adlı şarkı içerisinde ortaya çıkmıştır. Dikkat çekici bir durum, Nasrettin hocanın şahsına münhasır efsaneleşmiş kişiliğinin “Nasrettin Hoca” adlı şarkıya da yansımış olması şeklinde açıklanabilir. Çünkü “Nasrettin Hoca” şarkısı içerisinde yer alan değer kavramları bu araştırma için seçilen diğer Türk Müziği eserlerinde ve Şekil 2’de görülmemiştir. Bu değer kavramları; bilgiyi gelecek nesillere miras bırakmak, hakikati söylemek, samimiyet, mütevazilik, latifeyle topluma ders vermek ve erdemli davranışlarla iç içe olmak şeklinde sıralanmıştır.

Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Dördüncü araştırma sorusunda, Barış Manço'ya ait değer kavramlarını yansıtan şarkılar tespit edilmiştir. Bu şarkıların sözleri aşağıda ki gibidir:

Örnek eser 1: "Dıral Dedenin Düdüğü" Söz-Müzik: Barış Manço

A: Hele destur maşallah bu ne bolluk böyle / Hele destur helalinden kazandıysan söyle / Hele destur gözümüz yok Allah daha çok versin / Ama paylaş, gel beni dinle, paylaşırın sevaba girersin. B: Aç gözünü daha vakit erken gör şeytanın gör dediğini / Bir kulak ver de dinle sağır sultanın duyduğunu / Sen öyle devekuşu gibi şaşkın şaşkın bakınırsan / Bir gün elbet duyarsın Dıral dedenin düdüğünü. C: Hele destur maşallah bu ne iştah böyle / Hele destur yetim hakkı yemedin mi söyle / Hele destur gözümüz yok afiyet şeker olsun / Ama paylaş, gel beni dinle, gariplerin karnı doysun.

Örnek eser 2: "Ya Dostum" Söz-Müzik: Barış Manço

A: Yaz dostum güzel sevmeyene adam denir mi / Yaz dostum selam almayana yiğit denir mi / Yaz dostum altı üstü beş metrelik bez için / Yaz dostum boşa geçmiş ömre yaşam denir mi. N: Yaz tahtaya bir daha tut defteri kitabı / Sarı çizmeli Mehmet Ağa bir gün öder hesabı. B: Yaz dostum yoksul görsen besle kaymak bal ile / Yaz dostum garipleri giydir ipek şal ile / Yaz dostum öksüz görsen sar kanadın kolunu / Yaz dostum kimse geçmez bu dünyadan mal ile. C: Yaz dostum Barış söyler kendi bir ders alır mı / Yaz dostum su üstüne yazı yazsan kalır mı / Yaz dostum bir dünya ki haklı haksız karışmış / Yaz dostum boşa koysan dolmaz dolusu alır mı.

Örnek eser 3: "Dört Kapı" Söz-Müzik: Barış Manço

Tuz ekmek hakkı bilene, sofraya kurmasan da olur / Ilık bir tas çorba yeter, rızkım buymuş der içerim / Kadir kıymet anlayana, sandık açmasan da olur / Kırk yamalı hırka yeter, İdris biçmiş der giyerim / Bir çorbayla karnım doydu, hırka bana yorgan oldu / Bir de kalem tutmayı öğret, kırk yıl sana hizmet ederim / Barış'ım, uzaktan geldim, dört kapı önünde durdum / Dört kapıdan geçemezsem, geldiğim gibi giderim.

Örnek eser 4: "Halil İbrahim Sofrası" Söz-Müzik: Barış Manço

A: İnsanoğlu haddin bilir kem söz söylemez iken / Elalemin namusuna yan gözle bakmaz iken / Bir sofraya kurulmuş ki Halil İbrahim adına / Ortada bir tencere, boş mu, dolu mu bilen yok. N: Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına. B: Daha çatal, bıçak, kaşık icat edilmemişken / İsmail'e inen koç kurban edilmemişken / Bir kavgaya başlamış ki nasip kısmet uğruna / Kapağı ver, kulpu al, kurbanı hiç soran yok. C: Yıllardır sürüp giden bir pay alma çabası / Topu topu bir dilim kuru ekmek kavgası / Bazen durur bakarım bu ibret tablosuna / Kimi tatlı peşinde, kimininse tuzu yok. D: Halat gibi bileğiyle, yayla gibi yüreğiyle / Çoluk çocuk geçindirip haram nedir bilmeyenler / Buyurun siz de buyurun, Buyurun dostlar buyurun. E: Barış der, her bir yanı altın, gümüş, taş olsa / Dalkavuklar etrafında el pençe divan dursa / Sapa, kulba, kapağa itibar etme dostum / İçi boş tencerenin bu sofrada yeri yok / Para, pula, ihtişama aldanıp kanma dostum / İçi boş insanların bu dünyada yeri yok.

Örnek eser 5: "Vur Ha Vur" Söz-Müzik: Barış Manço

A: Dağların üstünden doğdu bir yıldız / Askere alındı on iki bin kız / Yollara döküldük er kişiyiz biz / Vur ha kardaş vur, vur ha vur ha vur. B: Çalınan davulları düğün mü sandın? / Nazlı bayrağı sen gelin mi sandın? / Top tüfek vuruşmayı çümbüş mü sandın? / Vur ha kardaş vur, vur ha vur ha vur. C: Karadeniz içinde yatar gemiler / Topçu dağları döver yer gök iniler / Yavuklusu Barış'ını dört gözle bekler / Vur ha kardaş vur, vur ha vur ha vur.

Örnek eser 6: "Hey Koca Topçu" Söz: Barış Manço (Şiir Sonrası "Genç Osman")

Hey koca topçu / Su dağlara yan gele (yan gele) / Vahres-i fitteki düşman sefilesinin su kesimi / Denkleş dur / İki bıyık bükümü sağa (beraber bir ki) / Üç evlek ile ruh (beraber bir ki üç) / Bir gülle tıklı (huh) / Sıkıla (huh) / İkıla (huhuh) / Mesafe hak getire / Haydi Allah rast getire aman.

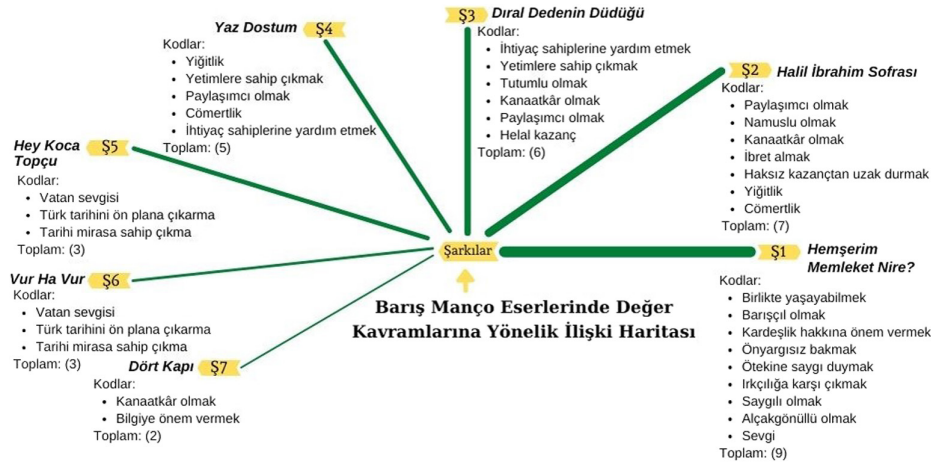
Örnek eser 7: "Hemşerim Memleket Nire" Söz ve Müzik: Barış Manço

A: Kendimi bildim bileli yollarda tükettim koskoca bir ömrü / Bir uçtan bir uca gezdim şu fânî Dünya'yı / Okumuşu, cahili, yoksulu, zengini hiç farkı yok hepsi aynı / Sonunda ben de anladım hanyayı Konya'yı. B: Sanki insanlık pazara çıkmış, ekmek aslanın ağzında / Bir sıcak çorba içer misin? diyen yok / Dört duvarı ören çatısını kapatıp, içerden kitlemiş kapıyı / Bir döşek de sana serelim, buyur diyen yok. C: Tek bir soru: Hemşerim memleket nire? / Bu dünya benim memleket / Hayır anlamadın, hemşerim esas memleket nire? / Bu dünya benim memleket (Tövbe, tövbe, tövbe). D: Kardeşlik ve eşitlik üstüne uzun uzun nutuklar çekip / Niye senin derin benden daha koyu? diyen çok / Kaşının altında gözün var diye, silahlanıp ölüme koşarken / Kalan dul ve yetim ne yer, ne içer? diye soran yok. E: Barış garibim bulamadı çözümünü, oturdu etti bunca sözü / Gelin, hep beraber anlaşalım diyen yok / Zaten paramparça bölünmüş ve yaşanmaz olmuş dünyamı / Daha fazla kesip bölmeye hiç gerek yok / Tek bir soru: Hemşerim memleket nire? / Bu dünya benim memleket / Hayır anlamadın, hemşerim esas memleket nire? / Hayır dedim ya: Bu dünya benim memleket (Tövbe, tövbe, tövbe).

Beşinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Beşinci araştırma sorusunda, Barış Manço şarkılarında tespit edilen değer kavramları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bu ilişkiler Şekil 3'te gösterilmiştir.

Şekil 3 incelendiği zaman en fazla değer kavramlarının "Hemşerim Memleket Nire?" adlı şarkı (Ş1) üzerinde dağılım gösterdiği görülmektedir. En az değer kavramı dağılımı ise Ş7'de yar alan "Dört Kapı" adlı şarkı üzerinde yaşanmıştır. Ş5 "Hey Koca Topçu" ve Ş6 "Vur Ha Vur" adlı şarkılar arasında ise eşit sayıda değer kavramlarının olduğu görülmektedir. Bunun nedeni, her iki şarkının ana temasında vatan sevgisi değer kavramının olmasıdır. Bu şarkılarda (Ş5, Ş6) konumlanan vatan sevgisi, Türk tarihini ön plana çıkarma ve tarihi mirasa sahip çıkma adlı değer kavramlarının aynı olduğu anlaşılmaktadır. Ş1, Ş2, Ş3 ve Ş4 şarkılarında ortaya çıkan değer kavramlarının içerik yönünden hem birbiriyle aynı hem de benzer oldukları görülmektedir. Buna bağlı olarak, Ş1, Ş2, Ş3 ve Ş4 şarkılarında oluşan değer kavramı toplam sayılarının da birbirine yakın olduğu görülmektedir.

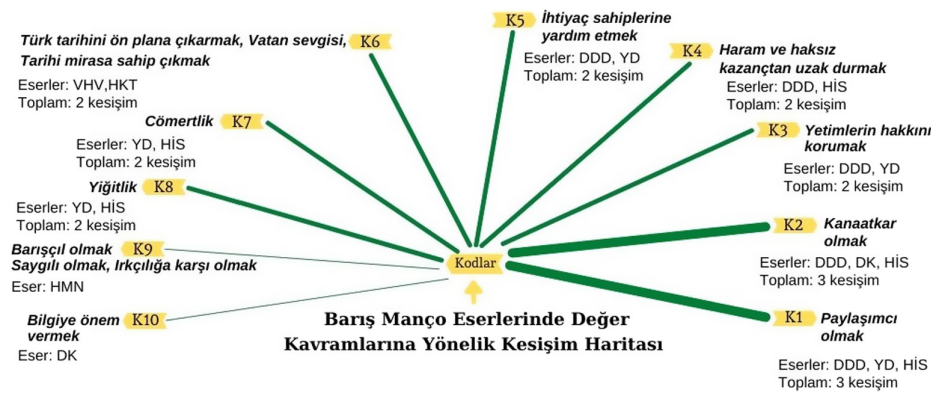

Şekil 3.

Barış Manço Eserlerinde Değer Kavramlarına Yönelik İlişki Haritası.

Altıncı Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Altıncı araştırma sorusunda, Barış Manço şarkılarında tespit edilen değer kavramları arasındaki kesişimler incelenmiştir. Bu kesişimler, Şekil 4'te gösterilmiştir.

Şekil 4.

Barış Manço Eserlerinde Değer Kavramlarına Yönelik Kesişim Haritası.

Şekil 4'e göre en fazla şarkı kesişimi K1 ve K2 kodlarında yer alan değer kavramları arasında yaşanmıştır. Barış Manço şarkılarında "paylaşımçı olmak" ve "kanaatkâr olmak" gibi iki farklı değer kavramının üç farklı şarkının sözüne yansıdığı görülmektedir. K1 (paylaşımçı olmak), K2 (kanaatkâr olmak), K3 (yetimlerin hakkını korumak), K4 (haram ve haksız kazançtan uzak durmak) ve K5 (ihtiyaç sahiplerine yardım etmek) kodlarında yer alan değer kavramlarının yoğunlukla "Dıral Dedenin Düdüğü" adlı eserde kesiştiği görülmektedir. Değerler kavramı kod dağılımına göre hiçbir kesişimin yaşanmadığı şarkılar ise K9 (barışçıl olmak, saygılı olmak, ırkçılığa saygılı olmak) kodu ile "Hemşerim Memleket Nire" ve K10 (bilgiye önem vermek) kodu ile "Dört Kapı" adlı şarkılar arasında olmuştur.

Tartışma

Mevcut araştırmada ele alınan Türk müziği ve Barış Manço şarkıları içerisinde değer kavramları açısından ortaya çıkan en belirgin örneklerden birinin vatanseverlik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun, II Meşrutiyet dönemindeki eğitim ve müzik alanında yapılan yeniliklerle örtüştüğü görülmektedir. Akyol (2017), II. Meşrutiyet dönemindeki bazı eğitimcilerin edebî ürünleri ve müziği kullanarak değerler eğitimiye yönelik öğretim yöntemleri geliştirebileceklerine dikkat çekmiş, bu süreçte eğitimciler tarafından en sık kullanılacak değer kavramının ise vatanseverlik olduğunu tespit etmiştir. Güncel bir çalışmada ise Kırmızı ve ark. (2014) ilköğretim 2, 3 ve 4. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan şarkıları belirli değerleri kazandırma açısından incelemişler ve bu şarkılarda 19 farklı değer kavramının kullanıldığını tespit etmişlerdir. Bu şarkılar içerisinde vatan sevgisi, hayvan sevgisi ve hayattan zevk alma gibi değer kavramlarının sıklıkla tekrarlandığı görülmüştür. Bu sonuçlarla ilişkili olarak mevcut araştırmada, hem Türk Müziği hem de Barış Manço şarkıları içerisinde yoğun olarak vatanseverlik ve benzer kavramlara rastlanmıştır. Özellikle Türk müziği bulguları içerisinde yer alan "vatan sevgisi" kavramı, ilk sırada konumlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı değerler eğitimi yönergesi incelendiği zaman 27 başlık altında sıralanan değer kavramları içerisinde en çok "sevgi" devamında ise "vatanseverlik" kavramı yer almıştır (Yükrük & Akarsu, 2017: 1171). Bu araştırma sonucuyla tutarlı olarak, mevcut araştırma içerisinde Türk müziği eserlerinin incelenmesi sonucunda "Vatanseverlik" ve "sevgi insanı olmak" adlı değer kavramlarının ilk iki sırada yer aldığı görülmüştür. Türk halk ozanlarına ait eserlerin incelenmesinde ise farklı değer kavramlarının ortaya çıktığı görülmüştür. Turhan ve Kova (2012) araştırmalarında Neşet Ertaş, Aşık Mahzuni Şerif, Aşık Veysel ve Ozay

Gönlüm gibi halk ozanlarının eserlerini değerler eğitimi açısından incelemişlerdir. Araştırmacılar bu inceleme sonucunda; adalet, saygı, sevgi, dürüstlük, doğruluk, sosyal içerme, hoşgörü, mertlik, hümanizm, bilime değer verme ve birlik-beraberlik gibi değer kavramlarının olduğunu tespit etmişlerdir. Mevcut araştırma bulguları, Barış Manço eserlerinde yoğun olarak “paylaşımçı olmak” “kanaatkâr olmak” ve “yetimlerin hakkını korumak” adlı değer kavranlarının ön plana çıktığını göstermiştir. Bu araştırma sonuçları, müzik türleri değişikçe değer kavramlarının da değişebileceğini işaret etmiştir.

Barış Manço'nun eserlerinde ve video kliplerinde hem eğitici hem de öğretici unsurlara sıkça rastlamak mümkündür. Çağın birçok yeniliğini geçmişe bağlı bir şekilde yakalamış bir sanatçı olan Barış Manço, Türk toplumunun kültürel değerlerini kuşaktan kuşağa aktarılmış öyküleri ve efsaneleri eserlerine ustalıkla yansıtmıştır. Erdoğan (2015) Barış Manço'nun doğruluk, dürüstlük ve helal kazanç gibi erdemli davranışları, şarkıları aracılığıyla özellikle genç dinleyicilere iletebildiğini belirtmiştir. Mevcut araştırmada incelenen Barış Manço şarkıları içerisinde en çok değer kavramlarına “Hemşerim Memleket Nire” adlı şarkı içerisinde ulaşılmıştır.

Günümüzde değer kavramlarının kullanılacağı ders etkinliklerinde ne tür öğretim yaklaşımlarının kullanılacağı henüz sistematik bir eğitim politikası olarak netleştirilmemiştir. Bunun nedeni, değerler eğitiminin karmaşık bir yapıya sahip olmasıdır. Çünkü değerler eğitimi, müfredatın karmaşık ve tartışmalı bir alanı olmakla birlikte tüm çalışma alanları için hayati önem taşıyan düşünme becerilerini geliştiren, tartışmalı ve sürekli değişen bir çalışma alanıdır (Zajda, 2009: xiii). 26 Avrupa ülkesinin karşılaştırıldığı bir araştırma, değerler eğitiminin genellikle karmaşık bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir; çünkü değer kavramları her ülkenin tarihsel ve ideolojik evrimiyle yakından ilgili olan bir dizi temayı içermektedir (Thornberg & Oğuz, 2013). Bunlara bağlı olarak, değerler eğitimi kapsamında geliştirilen öğretim yaklaşımları, öğrencilere empoze edilmek yerine tartışma ortamları sağlanarak aktarılmalıdır. Ayrıca, okullarda öğretilen ahlak ve değerler eğitimiyle ilgili kavramlar, ahlaki açıdan iyi bir toplum ideali arayışımızı temsil etmelidir (Leenders & Veugelers, 2006: xxii).

Değerler eğitimi, farklı öğretim programları üzerinde yapılan araştırmalarda güncel bir tartışma konusu olarak dikkat çekmektedir. Değer kavramlarının deneysel araştırma zeminlerinde ders etkinliklerine dönüştürülmesi ve ortaya çıkan bulguların araştırmacılar tarafından tartışılması, yenilikçi eğitim fikirlerinin gelişmesine fırsat tanyabilir. Müzik öğretmenliği lisans programında yer alan bazı uygulamalı dersler, değer kavramlarının kullanılabilmesi için uygun bir içeriğe sahiptirler. Örneğin, öğrenciler eğitim müziği besteciliği dersi kapsamında beste çalışmaları yaparken değer kavramlarından etkili bir şekilde faydalanabilirler. Sonuç olarak, çeşitli öğretim programları ve müzik eğitimi alanında değerler eğitime yönelik daha detaylı ve sistematik araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca, Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği alanında değer kavramlarına yönelik daha etraflı çalışmalar yapılabilir ve ulaşılan veriler değerler eğitimi sürecinde etkili bir şekilde kullanılabilir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Declaration of Interests: The author declare that they have no competing interest.

Funding: The author declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Akyol, Y. (2017). II. Meşrutiyet dönemi eğitimcilerinin değerler eğitiminde edebî ürünlerin ve müziğin kullanımına ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 376-393.
- Aslan, S. (2019). An analysis of secondary school students' views regarding basic democratic values in terms of several variables. *European Journal of Educational Research*, 8(2), 491-500.
- Creswell, J. W. (2019). *Nitel araştırmacılar için 30 temel beceri*. Anı Yayıncılık.
- Çerezcioğlu, A. B. (2013). Popüler müzik ve gündelik yaşam deneyimi. *Folklor/Edebiyat*, 19(75), 159-172.
- Erdoğan, G. (2015). Barış Manço örneğinden hareketle müziğin ahlak eğitimindeki önemi ve işlevi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 117-124.
- Erkek, M. S. (2009). *II. Meşrutiyet döneminde Türk eğitim sistemindeki gelişmeler ve Ethem Nejat Bey* (Tez No: 239321). [Doktora Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü].
- Gülnihal, G., Mintaş, S., & Engür, D. (2020). Şarkılarla değerler eğitiminin okul öncesi çocukların farkındalık düzeyine etkisi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 18(39), 9-31. <https://doi.org/10.34234/ded.597237>
- Kan, Ç. (2010). Sosyal bilgiler dersi ve değerler eğitimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(187), 138-145.
- Karagöz, B. (2013). *İlköğretim öğrencilerine değerlerin okul şarkıları yoluyla kazandırılması*. (Tez No: 333814). [Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü].
- Karagözoğlu, N. (2020). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin dinlediği şarkıların sözlerinin değerler eğitimi açısından incelenmesi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(8), 56-78.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62-80.
- Kırmızı, F. S., Saygı, C., & Yurdakal, İ. H. (2014). Examining the songs in the 2nd, 3rd, and 4th grade music course books in terms of values education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 116, 1670-1675.

- Kumpasoğlu, B. B. (2022). Müzik dinlemeye sosyolojik yaklaşım; denora ve "gündelik yaşamda müzik". *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 8(16), 234-244.
- Leenders, H., & Veugelers, W. (2006). Different perspectives on values and citizenship education. *Curriculum and Teaching*, 21(2), 5-20.
- Şahin, M., & Tokdemir, M. A. (2011). II. Meşrutiyet döneminde eğitimde yaşanan gelişmeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(4), 851-876.
- Tadege, A., Seifu, A., & Melese, S. (2022). Teachers' views on values-education: The case of secondary schools in East Gojjam, Ethiopia. *Social Sciences & Humanities Open*, 6(1), 100284. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2022.100284>
- Thornberg, R., & Oğuz, E. (2013). Teachers' views on values education: A qualitative study in Sweden and Turkey. *International Journal of Educational Research*, 59, 49-56. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2013.03.005>
- Topaç, N. (2021). *Şarkı Ağırlıklı Değerler Eğitimi Programının (ŞADEP) 5-6 yaş çocuklarının sosyal becerilerine etkisi*. (Tez No: 713277) [Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü].
- Turhan, M., & Kova, Ö. (2012). Değerler eğitimi açısından Türk halk müziği ve halk ozanları: Neşet Ertaş, Âşık Mahsuni Şerif, Âşık Veysel ve Özay Gönülüm bağlamında bir inceleme. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, (6), 117-128.
- Ulusoy, K., & Dilmaç, B. (2014). *Değerler eğitimi*. Pegem Akademi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Seçkin Yayıncılık
- Yükrük, S., Akarsu, S. (2017). Ortaokul (5-8) müzik ders kitaplarında yer alan şarkıların değerler bakımından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(3), 1171-1186.
- Zajda, J. (2009). Values education and multiculturalism in the global culture. *Global values education: Teaching democracy and peace*.

Structured Abstract

The aim of values education, which is an important dimension of education, is to develop moral and ethical values in students. Values education is an important process for an individual's personal and professional development. At this point, it involves teaching individuals basic behavioral styles such as respect, honesty, empathy, responsibility, and compassion. The aims of values education can be listed as follows: instilling values, to build character, fostering critical thinking, to promote social harmony, encourage positive behavior, to enhance personal growth. The importance of values education can be listed as follows: promotes moral development, fosters empathy and compassion, encourages critical thinking, builds character, and contributes to overall well-being.

In Turkey, values education has started to be taught in schools since 2010–2011 academic year with the Circular of the Ministry of National Education. The research was carried out in order to reveal the reflections of the concepts related to values education on Turkish Art Music works and Barış Manço songs. In line with this purpose, the relationships of the concepts related to values education and the songs selected as examples with each other within their own categories were also analyzed. In relation to the purpose of the research, answers to the following research questions were sought. 1. What are the Turkish Art Music songs performed by children's choirs that reflect value concepts? 2. What kind of relationships are there between the value concepts identified in Turkish Art Music songs? 3. What kind of intersections are there between the value concepts identified in Turkish Art Music songs? 4. What are the songs reflecting the value concepts of Barış Manço? 5. What are the relationships between the value concepts identified in Barış Manço songs? 6. What kind of intersections are there between the value concepts identified in Barış Manço songs?

In the improvement and development studies carried out with the aim of creating an innovative and dynamic education system, studies to be carried out in the field of both values education and music education will bring a different perspective to this process. This situation can also be considered as a search for a method that prioritizes national values, especially when it is handled through Turkish music culture, which is an indisputable power at the point of keeping alive and transferring the national and cultural values of Turkish society. The question of whether Turkish music-supported studies can be used as an effective tool in the process of developing values education expresses the purpose of this study more clearly. Another important point to be emphasized is how the application ideas to be put forward will be presented to students as a teaching material. The elements to be taken into consideration can be listed as technology-supported in-class activities that prioritize cultural values, facilitate learning, provide learning by having fun, allow the development of self-confidence, increase cooperation, trigger motivation, interest, curiosity, and attention.

In the improvement and development studies carried out with the aim of creating an innovative and dynamic education system, studies to be carried out in the field of both values education and music education will bring a different perspective to this process. This situation can also be considered as a search for a method that prioritizes national values, especially when it is handled through Turkish music culture, which is an indisputable power at the point of keeping alive and transferring the national and cultural values of Turkish society. The question of whether Turkish music supported studies can be used as an effective tool in the process of developing values education expresses the purpose of this study more clearly. Another important point to be emphasized is how the application ideas to be put forward will be presented to students as a teaching material. The elements to be taken into consideration can be listed as technology-supported in-class activities that prioritize cultural values, facilitate learning, provide learning by having fun, allow the development of self-confidence, increase cooperation, trigger motivation, interest, curiosity and attention.

This study, which was carried out to determine the value concepts in Turkish art music pieces and Barış Manço songs performed by children's choirs, is a qualitative research. Document analysis, one of the qualitative research techniques, was used in the research. It has been concluded that patriotism is one of the most prominent examples of value concepts in Turkish art music and Barış Manço songs. It is seen that this result coincides with the innovations made in the field of education and music in the Second Constitutional Monarchy period. Akyol (2017) pointed out that some educators in the Constitutional Monarchy II period could develop teaching methods for values education by using literary products and music and determined that the value concept that can be used most frequently by educators in this process is patriotism. In relation to this result, in the current study, patriotism and different expressions similar to this concept were found intensively in both Turkish Art Music and Barış Manço songs. In addition, the most intense value concepts were found in Barış Manço songs.